

Søren Krarups prædiken 10. søndag efter trinitatis

Taler

Søren Krarup
Præst og politiker

Dato

26. august 1984

Sted

Seem Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 11, vers 16-24

Dem på Vesterbro

Vores evangelium begynder med en sammenligning vedrørende - som Jesus siger - denne slægt. Hvad skal han sammenligne denne slægt med? spørger han. Og så sammenligner han denne slægt med en flok fornærmede og forkælede børn, som sidder og flæber på torvene, fordi de ikke får deres vilje og fordi tilværelsen ikke opfylder deres krav.

Denne slægt! Men er denne slægt, dvs. menneskene på Jesu tid, også af samme art som denne slægt, dvs. os idag? Svaret er enkelt. Naturligvis er den det. Jesu ord er jo ikke rettet til en bestemt generation, men til alle generationer, ikke til en særlig del af menneskene, men til mennesket til enhver tid. Og hvis vi skulle have svært ved at se det - ja, så kan vi bare gøre os den ulejlighed at se os lidt omkring.

Forleden var jeg til et møde, hvor kristendom og menneskeliv i 1984 var sat på dagsordenen. Jeg var tilhører til en diskussion mellem to teologer, der i grunden kun diskuterede eet emne - det nemlig, som den ene havde udtrykt sådan: Det er nemmere at træde i karakter og altså tage kristendommens ord alvorligt, når man sidder i en præstegård end når man er vokset op på Vesterbro i København.

På den måde eller med disse ord ønskede den pågældende teolog at gøre kristendom til noget, der var afhængigt af sociale og materielle forhold. Hvis man bor i en slumlejlighed i Storkøbenhavn, kan man med andre ord ikke være

forpligtet til at skulle stå ret for evangeliets fordring om tro på Gud og kærlighed til næsten. Hvis man er stillet som alle hovedpersonerne i moderne, pædagogiske børnebøger og er skilsmissebarn med en fortrukken mor under mistrøstige storbyforhold, kan man med andre ord ikke komme afsted med at være under evangeliets tiltale.

Modparten i den pågældende diskussion svarede med rette, at en sådan holdning er udtryk for en utrolig kynisme over for folk på Vesterbro. De bliver jo nemlig på denne måde gjort til en slags andenrangs mennesker, som ikke selv kan gøre for noget og som derfor heller ikke kan gøre krav på at blive betragtet og behandlet som voksne, ansvarlige personer. Det ser ud som omsorg, hjælpsomhed og menneskekærlighed. Men det er foragt og kynisme.

Det er det ene. Det andet er, at det jo også og især er udtryk for fornærmethed på tilværelsen. Man har tusind undskyldninger for ikke at tage Guds ord alvorligt. Hvis man skal kunne det - ja, så skal boligsituationen på Vesterbro først forbedres, så skal sanerings-ejendommene først rives ned, så skal mindstelønnen først sættes i vejret, så skal de sociale forhold for enlige først ændres, så skal enhver "ulighed" i samfundet først afskaffes, så skal alkoholproblemer og økonomisk understøttelse og psykisk nedtrykthed først afhjælpes - kort sagt, så skal alt muligt først laves om, før Guds ord kan tillade sig at gøre krav på at blive hørt og blive hævdet. Det er meningen med en sådan tale. Og den egentlige mening er da, at evangeliet bliver noget på een gang ligegyldigt og fornærmende, fordi denne slægt befinder sig i en permanent fornærmethed på tilværelsen, som giver den "ret" til at begrave sig i sin egen fornærmelse.

Jovist, denne slægt er ikke fremmed for den holdning, Jesus mødte hos sin samtid. Det siger jo også sig selv, at en tid, der gør begrebet menneskerettighed til det grundlæggende for sin forståelse af tilværelsen, må ende i fornærmelse på alt og alle. Hvor man har en sådan fundamental "ret", er rethaveriskhed og selvretfærdighed næste skridt på vejen. Hvis man mener sig ulykkelig, har man da ret til at være lykkelig. Hvis man føler sig utilpas, ugleset eller uheldig, har man på samme måde ret til at kræve alt ændret og forbedret. Så siger man som børnene på torvet: Vi blæste på fløjte for jer og I dansede ikke; vi sang klagesange og I jamrede ikke. Nej, vi boede i en saneringsejendom på Vesterbro og havde lokum i gården, og I tillod jer at forkynde Guds ord for os...

Men til enhver slægt og enhver fornærmelse siger Jesus: Dog, visdommen er

retfærdiggjort ved sine gerninger. Og visdommen - det er evangeliet, Guds ord til os. Og de gerninger, som visdommen er retfærdiggjort ved, det er Guds gode gerning for os, da han sendte sin søn til jorden. Denne gerning er det afgørende for alle slægter til alle tider. Denne gerning er det første af alt, og intet kommer før Guds gerning i Kristus. Det ligger til os, at vi vil søge alle mulige undskyldninger for at bagatellisere og ringeagte denne gerning, som indeholder fordringen om tro. Vi skal - som det hedder i lignelsen om den store nadver - først ud at se på en ny mark, først underholde os med en ny kone, først sørge for mindsteløn, sociale forhold i storbyerne og alkoholproblemer blandt enlige mødre. Der er altid noget andet, der kommer først. Det er denne slægts evige holdning til Guds ord. Men denne holdning kalder Gud for synd, for om Guds ord gælder altid, at det er det ene fornødne, som kommer først.

Den sociale, politiske og nu også teologiske fornærmelse protesterer. Er Vesterbro måske ikke vigtigere end evangeliet? Skal forholdene på Vesterbro måske ikke først være ordnede, før kristendommens forkyndelse kan tillade sig at lyde? Nej, svarer Jesus, for i sit ord ordner Gud et menneskes eneste fornødne: dets frelse, dets salighed, dets frihed fra synd og død og nød. Hvabehar! indvender fornærmetheden: vil Gud måske sanere ejendommene på Vesterbro og afskaffe de enliges alkoholproblemer? Nej, det vil Gud ikke, for Gud finder ikke disse problemer af så afgørende karakter som de politiske og sociale profeter gør. Afgørende er det derimod, at et menneske kan leve i alle forhold på grund af Guds nåde. Afgørende er det, vi kalder syndernes forladelse, og som sætter ethvert menneske i stand til at leve sit liv og gå på jorden, også på Vesterbro, selv om jorden er gloende og livet miserabelt, og som samtidig siger til os, at vi skal! Afgørende er, at Guds gode gerning for os, Jesus Kristus, river os ud af al vor klynk og klage og fornærmelse på tilværelsen og retter os imod vor pligt, vort ansvar: mod fordringen om, at du skal elske Herren din Gud og din næste som dig selv.

Dette er den visdom, der er retfærdiggjort ved sine gerninger. Og over for al moderne forargelse over, hvad man kalder evangelisk kynisme og asocial kristendom, skal det siges: tværtimod, dette er den sande menneskelighed, den eneste virkelige respekt for mennesket. Her foragter man nemlig ikke den enlige moder på Vesterbro ved at gøre hende til et socialt tilfælde, som skal frelses af hovne behandlere før hun kan gøre krav på at blive taget alvorligt som menneske, her skal man ikke først forvandle sine medmennesker, før man kan agte dem som personer, med hvem man er på lige fod, men her er man det fra

begyndelsen, grundlæggende, fundamentalt, for vi er alle lige for Gud. Vi står alle tomhændede over for Guds ord. Vi skal alle leve vort liv i tro og ansvar i forhold til evangeliet, der er det første og det sidste: vort ene fornødne. Her sætter Guds gerning kort sagt os alle på plads som skabninger for skaberens åsyn, og så må vi i fællesskab og gensidighed modtage vort liv fra dag til dag uden at fornærmes på livet og forhærde os mod livet i rethaveriskhed og surhed.

Jo, trods klynk og klage fra denne slægt på torvene, trods moderigtig fornærmethed på de sociale og materielle forhold gælder det virkelig ubetinget: visdommen er retfærdiggjort ved sine gerninger.

Og fordi dette gælder og skal gælde og skal forkyndes og hævdes lige så ubetinget, derfor gælder det også, at vi er under dom, hvor vi svarer i vor fornærmelse: Nej, først kommer tilstandene på Vesterbro! Guds ord er ikke en ligegyldig søndagsbetragtning i en stille time, ikke en helligdags sentimentalitet, som vi måske kan høre, hvis vi gider, men som for resten må puttes under bænken, hvor alvorlige ting som forholdene på Vesterbro føres frem. Men Guds ord er liv og sandhed for et menneske og for alle mennesker og for enhver slægt, og det viser Jesus ved at dømme de fornærmede børn, der gør deres fornærmelse til deres liv. "Ve dig, Korazin! ve dig, Betsajda! thi hvis de kraftige gerninger, som er sket i jer, var sket i Tyrus og Sidon, så havde de for længe siden omvendt sig i sæk og aske". En dom over enhver fornærmethed. En dom over den synd, der forhærder sig i sin synd i stedet for at høre evangeliets fordring om at omvende sig. Vi kan rigtignok ikke vende os om ved egen kraft. Vi kan ikke undslippe vor synd igennem egne gerninger. Men vi kan forkynde og høre og holde hårdt ved evangeliet om, at Guds søn er vort livs sandhed og mening og opfyldelse, og at Kristus, Guds gerning, skænker os vore synders forladelse: vort første og ene fornødne.

Amen.

Kilde

Tidehverv, 1984, s. 93-94 eller på tidehverv.dk

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

10. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet, Tidehverv

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/soren-krarups-praediken-10-sondag-efter-trinitatis>